

УДК 343.98

DOI: 10.31733/2078-3566-2021-6-100-106

Олексій ДРОЗД[©]

доктор юридичних наук, професор
(Національна академія внутрішніх
справ, м. Київ, Україна)

ПОВНОВАЖЕННЯ БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Досліджено сутність і зміст державно-владних повноважень Бюро економічної безпеки України, а також визначено їх місце в структурі адміністративно-правового статусу Бюро економічної безпеки України. Окреслено основні ознаки державно-владних повноважень Бюро економічної безпеки України, а також сформульовано їх науково обґрунтовану дефініцію. Детально проаналізовано законодавчо закріплені повноваження Бюро економічної безпеки України, визначено їх недоліки, прогалини, суперечності, і на основі виконаного аналізу обґрунтовано найбільш перспективні способи їх усунення.

Ключові слова: адміністративно-правовий статус БЕБ України, завдання БЕБ України, компетенція БЕБ України, обов'язки БЕБ України, повноваження БЕБ України, права БЕБ України, функції БЕБ України.

Постановка проблеми. Повноваження органу державної влади – це правова категорія, існування якої безпосередньо зумовлено феноменом влади. Саме тому в сучасній доктрині адміністративного права їх прийнято розглядати як головну складову, невід'ємний елемент не лише такого поняття, як виконавча влада, але й такої, більш загальної категорії, як державна влада в цілому [1, с. 45].

Кожний орган, який діє від імені держави, для виконання покладених на нього завдань і функцій наділяється владними повноваженнями. І Бюро економічної безпеки України (далі – БЕБ України) у цьому питанні не є винятком. Його повноваження мають державно-владний характер, оскільки вони закріплюються в законодавчому порядку (в Законі України «Про Бюро економічної безпеки України» (далі – Закон [2]) та інших нормативно-правових актах [3]) і гарантуються державою, а їх реалізація забезпечується різними методами, включно з державним примусом.

Сфера повноважень будь-якого державного органу окреслюється одночасно із прийняттям рішення про його створення, а тому обсяг і зміст повноважень залежить від того, з якою саме метою було створено той чи інший орган, яке його місце в системі органів виконавчої влади, вирішення яких завдань і функцій на нього покладається. Крім того, повноваження державного органу визначають обсяг повноважень його працівників, встановлюють межі їх службової діяльності, межі відповідальності, підзвітності та підконтрольності.

Отже, службові повноваження БЕБ України можна визначити як неодмінний і найважливіший елемент його адміністративно-правового статусу, його основу, фундамент.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Правова природа, сутність і зміст державно-владних повноважень органів публічного управління завжди були в центрі уваги науковців. Однак, незважаючи на таку популярність, у літературі їй досі не вироблено єдиного підходу до розуміння цих питань. Тож іноді науковці аналізують «повноваження» в межах такої категорії, як «компетенція» [4, с. 293; 5, с. 119; 6]. Зокрема, зазначається що компетенція «визначає предмети (сфери) відання, повноваження (права та обов'язки), територіальні масштаби діяльності органів держави ...» [5, с. 119]. Досить часто можна зустріти підхід, за якого аналізовані поняття розглядаються як тотожні [7, с. 196; 8, с. 199]. Наприклад, В. Авер'янов «компетенцію» визначає як «сукупність встановлених в офіційній ... формі прав і обов'язків, тобто

© О. Дрозд, 2021

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-4514-6594>

alex0674682444@gmail.com

повноважень будь-якого органу або посадової особи ...» [7, с. 196].

Іноді в наукових джерелах можна зустріти підхід, за якого «повноваження» органу публічного управління ототожнюються з його функціями. Однак на помилковість такого підходу вказують такі факти: «функції» – це категорія науки управління, тоді як повноваження – категорія адміністративного права; «функції» визначають конкретно-предметну сферу діяльності органу чи посадової особи, а «повноваження» – вид і міру їх владного впливу [9, с. 92]; «функції» позначають «особливий вид управлінської діяльності» [10, с. 36], а «повноваження» – «сукупність нормативно визначених прав і обов'язків» [11, с. 148].

Однак, не зважаючи на той факт, що сьогодні в літературі можна зустріти різні, часто суперечливі, погляди на сутність державно-владних повноважень, незмінним залишається те, що аналізована правова категорія завжди розглядається у взаємозв'язку з адміністративно-правовим статусом органу публічного управління, як його невід'ємний елемент, фундаментальна складова.

Мета статті полягає у визначенні правової природи, сутності та змісту державно-владних повноважень БЕБ України як невід'ємної складової його адміністративно-правового статусу, а також в аналізі положень нормативно-правових актів, у яких закріплені завдання, функції та повноваження БЕБ України, з'ясуванні їх недоліків, прогалин і суперечностей, а також обґрунтуванні найбільш ефективних й оптимальних шляхів їх усунення.

Виклад основного матеріалу. Проаналізувавши велику кількість новітніх наукових джерел, ми з'ясували, що сьогодні в них відсутня єдина науково обґрунтована комплексна дефініція такого поняття, як «повноваження» органу публічного управління загалом та БЕБ України зокрема. Відсутня така дефініція також і в численних нормативно-правових актах, що врегульовують адміністративно-правовий статус різноманітних органів державної влади. При цьому важливо відмітити, що крім суто науково-теоретичного значення, окреслена обставина зумовлює виникнення численних проблем на практиці, більшість з яких пов'язана з необґрунтованим ототожненням «повноважень» з іншими елементами адміністративно-правового статусу БЕБ України, насамперед, з його завданнями і функціями. Тому перш ніж приступати до безпосереднього аналізу нормативно-визначених повноважень БЕБ України, пропонуємо спочатку в загальних рисах окреслити їх основні ознаки, а також сформулювати їх науково-обґрунтовану дефініцію.

Передусім варто з'ясувати структуру повноважень БЕБ України. В теорії публічного права усталеною та обґрунтованою є наукова позиція, згідно з якою державно-владні повноваження розглядаються як комплексна цілісна система, структуру якої утворює синтез прав і обов'язків, необхідних для виконання покладених на орган чи посадову особу завдань і функцій. Водночас останнім часом все більшої популярності починає набувати підхід, що передбачає поєднання прав та обов'язків у єдиний елемент – «правообов'язок» [12, с. 56; 13, с. 35]. В основі такого підходу лежить теза про те, що у сфері публічного управління об'єктивно не можливо чітко розмежувати права та обов'язки, оскільки конкретне право посадової особи здебільшого є одночасно і її обов'язком, а можлива поведінка є одночасно і необхідною. Поєднання прав та обов'язків в один елемент – правообов'язок – дало підстави деяким науковцям розглядати їх відокремлено від службових повноважень, як самостійні складові правового статусу [14, с. 62]. Однак, не зважаючи на зовнішню логічність такої позиції, ми не можемо її підтримати і вважаємо, що права та обов'язки БЕБ України співвідносяться з його повноваженнями як частина та ціле.

Отже, є всі підстави стверджувати, що повноваження БЕБ України – це складна багатогранна правова категорія, структуру якої утворює неподільна єдність прав та обов'язків БЕБ України у сфері публічного управління. Кожне окремо взяте право одночасно є і обов'язком і, навпаки, обов'язок можна розглядати одночасно і як право, а разом вони утворюють єдину категорію – повноваження БЕБ України. Саме права та обов'язки розкривають місце та роль БЕБ України в системі державних правоохоронних органів, а також характер його взаємовідносин з усіма іншими елементами такої системи. Вони визначають межі можливої та необхідної поведінки працівників БЕБ України, встановлюють її конкретний вид і міру, а також фіксуються зразки, стандарти їх поведінки, які держава бере під свій захист, вважаючи їх обов'язковими, необхідними та доцільними для ефективного виконання покладених на БЕБ завдань і функцій у сфері

протидії злочинності. Зважаючи на викладене, права та обов'язки можна визначити як основний, вихідний елемент адміністративно-правового статусу БЕБ України, його серцевину, центр.

Окрім складної структури, можна виділити ще декілька ознак, які характеризують «повноваження» БЕБ України як один із елементів його адміністративно-правового статусу. По-перше, вони мають чітке нормативно-праве врегулювання (тобто закріплені в законодавчих та підзаконних нормативно-правових актах). По-друге, мають публічний, державно-владний характер, а їх реалізація забезпечується можливістю застосування заходів державного примусу. По-третє, реалізуються шляхом вчинення адміністративних дій та видання правових актів, що є обов'язковими для виконання всіма громадянами та посадовими особами, яким вони адресовані. По-четверте, характеризують роль і призначення БЕБ України як одного із спеціалізованих правоохоронних органів держави, тобто розкривають його юридичне положення, а також місце, яке він займає в державній правоохоронній системі. По-п'яте, визначають характер та основні юридичні принципи взаємодії БЕБ України з іншими правоохоронними органами, а також з іншими органами державної влади, місцевого самоврядування, громадськими організаціями, громадянами тощо. По-шосте, окреслюють межі підзвітності та підконтрольності, а також сферу відповідальності БЕБ України. По-сьоме, визначають засоби та способи виконання покладених на БЕБ України завдань і функцій у сфері протидії злочинності. По-восьме, встановлюють межі можливої та необхідної службової поведінки працівників БЕБ України, її конкретний вид і міру. По-дев'яте, їх реалізація передбачає застосування працівниками БЕБ України державно-владного впливу на учасників відповідних суспільних відносин.

Вище ми згадали лише про основні повноваження БЕБ України, які обов'язково мають бути враховані під час формулювання їх наукової дефініції. Отже, *повноваження БЕБ України*, як базовий елемент його адміністративно-правового статусу, – це закріплена в законодавчих та підзаконних нормативно-правових актах та забезпечена заходами державного примусу неподільна єдність прав та обов'язків БЕБ України, що мають публічний, державно-владний характер, встановлюють межі можливої та необхідної службової поведінки працівників БЕБ України, її конкретний вид і міру, знаходять свою практичну реалізацію у вчиненні адміністративних дій та виданні правових актів, обов'язкових для виконання всіма громадянами та посадовими особами, яким вони адресовані, а також окреслюють межі підзвітності, підконтрольності та сферу відповідальності БЕБ України, визначають засоби та способи виконання покладених на нього завдань і функцій у сфері протидії злочинності та характеризують його роль і призначення як одного із спеціалізованих правоохоронних органів держави.

Визначивши ознаки та сформулювавши авторську дефініцію поняття «повноваження БЕБ України», пропонуємо перейти до безпосереднього аналізу таких повноважень. Нагадаємо, що на сьогодні перелік повноважень БЕБ України закріплено відразу у двох нормативно-правових актах: по-перше, це Розділ II Закону (ст. 8–10) [2], по-друге, це п. 6 та п. 7 Положення про БЕБ України, затверджене Постановою КМУ України від 6.10.2021 № 1068 (далі – Положення) [3]. На жаль, обмежений обсяг цієї наукової статті не дозволяє нам детально проаналізувати всі визначені в цих нормативно-правових актах повноваження БЕБ України, а тому нижче пропонуємо зосередити свою увагу лише на *найбільш дискусійних моментах*, які викликають політичні суперечки та наукові дискусії.

Пункт 2 ч. 1 ст. 8 Закону до основних повноважень БЕБ України відносить «здійснення інформаційно-пошукової та аналітично-інформаційної роботи з метою виявлення та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Бюро економічної безпеки України» [2].

Ми вважаємо недоцільним обмеження сфери інформаційно-пошукової та аналітично-інформаційної роботи БЕБ України лише «кримінальними правопорушеннями, що віднесені до підслідності БЕБ України». Річ у тім, що Закон покладає на БЕБ України виконання цілої низки інших завдань, які безпосередньо не пов'язані з кримінально-процесуальною діяльністю. Зокрема, йдеться про «збирання та аналіз інформації про правопорушення, що впливають на економічну безпеку держави, та визначення способів запобігання їх виникненню в майбутньому» (п. 5 ч. 1 ст. 4 Закону); «здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення,

прийняття рішення про застосування адміністративних стягнень» (п. 15 ч. 1 ст. 8 Закону) тощо. Тому логічно було б розширити сферу інформаційно-пошукової та аналітично-інформаційної роботи БЕБ України.

Згідно з п. 7 ч. 1 ст. 8 Закону, БЕБ України «здійснює міжнародне співробітництво з компетентними органами іноземних держав на підставі законів та міжнародних договорів України» [2].

На нашу думку, це повноваження за своїм змістом не узгоджене зі ст. 6 Закону («Міжнародне співробітництво Бюро економічної безпеки України») і безпідставно звужує її дійсний зміст. Якщо дослівно проаналізувати положення ч. 1 вказаної статті, то можна помітити, що законодавець не обмежує міжнародну співпрацю БЕБ України співробітництвом лише з «компетентними органами інших держав», а поширює її межі також і на «міжнародні та міжурядові організації». Ч. 2 також згадує про участь працівників БЕБ України в «міжнародних заходах», а ч. 3 – про можливість їх залучення до участі в «міжнародних слідчих групах». Тож варто розглянути доцільність внесення змін до п. 7 ч. 1 ст. 8 Закону, що спрямовані на розширення напрямів і сфер міжнародної співпраці БЕБ України.

Численні зауваження викликає зміст п. 11 ч. 1 ст. 8 Закону, згідно з яким БЕБ України «ініціює у компетентних органах іноземних держав розгляд справ про захист прав та інтересів держави з питань, що стосуються виконання обов'язків Бюро економічної безпеки України, виступає як представник держави під час розгляду таких справ. За потреби Бюро економічної безпеки України має право залучати до такого розгляду експертів за відповідними напрямами» [2].

По-перше, не зрозуміло є логіка законодавця в частині обмеження повноважень БЕБ України лише «ініціюванням розгляду» певних категорій справ. Логічним було б дозволити БЕБ України «брати участь в уже розпочатих за чужою ініціативою справах». По-друге, не доцільним вважаємо використання такого словосполучення, як «справи про захист прав та інтересів держави з питань, що стосуються виконання обов'язків БЕБ». Річ у тім, що це словосполучення не має чіткого законодавчого закріплення, в різних випадках воно може трактуватись по-різному, зумовлюючи виникнення численних правових колізій і суперечностей. Тому більш логічним видається використання в цьому разі такого словосполучення, як «справи, віднесені до підвідомчості БЕБ України». По-третє, в Законі не міститься жодної згадки про «обов'язки» БЕБ України, а тому не зрозуміло, які саме обов'язки тут мають на увазі. По-четверте, Закон не передбачає механізму реалізації цього повноваження. Зокрема, в ньому не визначені умови, підстави та порядок залучення «експертів» за відповідними напрямами, не визначено кваліфікаційних вимог до таких експертів тощо. У зв'язку з цим варто розглянути питання про внесення змін до Закону і доповнення його відповідними нормативними положеннями.

Таким, що необгрунтовано звужує нормотворчі повноваження БЕБ України, є зміст п. 12 ч. 1 ст. 8 Закону, згідно з яким БЕБ України «приймає нормативно-правові акти з питань, що належать до компетенції Бюро економічної безпеки України» [2].

На нашу думку, БЕБ України має бути наділене набагато ширшим обсягом повноважень у сфері нормативно-правового забезпечення своєї діяльності. Зокрема, до його компетенції варто віднести такі повноваження: 1) узагальнення практики застосування нормативно-правових актів з питань, що належать до його компетенції, розробка пропозиції щодо їх удосконалення та внесення їх на розгляд Кабінету Міністрів України; 2) розробка проєктів законів та інших нормативно-правових актів з питань, що належать до його компетенції; 3) погодження проєктів законів та інших нормативно-правових актів, які надходять на погодження від інших міністерств та центральних органів виконавчої влади, підготовка висновків і пропозицій щодо проєктів законів та інших нормативно-правових актів, які подаються на розгляд Кабінету Міністрів України, та проєктів законів, внесених на розгляд Верховної Ради України іншими суб'єктами права законодавчої ініціативи, нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим; 4) підготовка зауважень і пропозицій до ухвалених Верховною Радою України законів, що надійшли на підпис Президентові України; 5) розробка проєктів державних програм з питань протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави; 6) участь у розробці проєктів та укладенні міжнародних договорів України з питань, що належать до його компетенції, забезпечення в межах повноважень, передбачених законом, виконання укладених міжнародних договорів України тощо.

Деякі зауваження викликає повноваження, яке закріплене в п. 13 ч. 1 ст. 8 Закону і згідно з яким БЕБ України «звітує про свою діяльність у порядку, визначеному цим Законом, та інформує суспільство про результати своєї роботи» [2].

На нашу думку, в Законі має бути чітко прописано не лише порядок «звітування» БЕБ України про свою діяльність, але також і порядок «інформування суспільства» про результати роботи. Тому п. 13 ч. 1 ст. 8 варто викласти в такій редакції: «Звітує про свою діяльність та інформує суспільство про результати своєї роботи у порядку, визначеному цим Законом». Однак, окрім того, необхідно додатково розробити та законодавчо закріпити порядок такого інформування.

Численні зауваження викликає зміст п. 16 ч. 1 ст. 8 Закону, згідно з яким БЕБ України «використовує гласних і негласних штатних та позаштатних працівників на підставах та в порядку, встановлених законом, дотримуючись умов добровільності і конфіденційності таких відносин, матеріально і морально заохочує осіб, які надають допомогу в запобіганні, виявленні, припиненні і розслідуванні кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Бюро економічної безпеки України» [2].

Річ у тім, що в інших нормах Закону жодного разу не згадуються «негласні штатні працівники», не визначаються особливості їх правового статусу. Взагалі, не зрозуміло, чи входять вказані працівники до офіційно затвердженої граничної кількості працівників БЕБ України, які особливості їх добору, які вимоги до них висуваються тощо. Також в Законі не деталізується порядок, підстави використання гласних і негласних штатних та позаштатних працівників. Крім того, не вказано джерела і порядок матеріального заохочення, а також види і порядок морального заохочення осіб, які надають допомогу в запобіганні, виявленні, припиненні і розслідуванні кримінальних правопорушень.

Частина 2 ст. 8 Закону уповноважує «осіб, які мають спеціальні звання Бюро економічної безпеки України, крім працівників інформаційно-аналітичного підрозділу, під час здійснення заходів із запобігання, виявлення, припинення, розслідування кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Бюро економічної безпеки України, у межах компетенції застосовувати поліцейські заходи, визначені статтями 32–34, пунктами 3,5 частини першої, частинами другою та третьою статті 35, статтями 36 і 37, пунктом 2 частини першої та частиною третьою статті 38, пунктом 1 частини першої статті 40, статтями 42–46 Закону України «Про Національну поліцію», на підставах і в порядку, передбачених законодавством» [2].

На нашу думку, це законодавче положення має цілу низку недоліків. По-перше, не доцільним вважаємо буквальне «запозичення» підстав і порядку застосування поліцейських заходів, адже на Національну поліцію України і БЕБ України покладаються різні завдання; працівники цих органів мають різний адміністративно-правовий статус, різний обсяг повноважень як адміністративно-юрисдикційних, так і кримінально-процесуальних; до працівників цих органів висуваються різні вимоги, обмеження та заборони; і, головне, вони здійснюють свою діяльність у різних умовах. По-друге, не зрозумілою є логіка законодавця, який обмежує сферу дії цього повноваження лише здійсненням заходів щодо запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття «кримінальних правопорушень», і не поширює його на «адміністративно-юрисдикційну діяльність» БЕБ України.

Деякі зауваження викликає зміст ст. 10 Закону, який регулює «Участь Бюро економічної безпеки України у формуванні інформаційних систем» [2].

По-перше, назва статті не відповідає її змісту, який є набагато ширшим за своїм обсягом. Наприклад, п. 2 ч. 2 аналізованої статті уповноважує БЕБ України здійснювати впровадження і технічне супроводження не лише інформаційних систем, як вказано у назві статті, але також і «телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем і технологій». По-друге, більшість положень аналізованої статті повторює зміст інших статей Закону, зокрема ст. 7, ст. 8 та ст. 9. Тому доцільним вбачається уніфікація положень ст. 10 Закону і їх узгодження з іншими його статтями.

Не можна погодитись із деякими формулюваннями ст. 13 Закону, якою визначається «комплекс заходів з оцінювання ризиків у сфері економіки» [2].

По-перше, не логічно вбачається вибрана законодавцем назва для такого комплексу заходів, оскільки в ній акцентується на «оцінюванні» ризиків у сфері економіки. Водночас, якщо дослівно дослідити зміст ч. 3 аналізованої статті, то можна помітити, що крім безпосереднього «оцінювання», такі заходи охоплюють ще

й такі види діяльності, як «збирання», «обробку» та «аналіз» інформації. По-друге, більшість положень аналізованої статті мають, імовірно, теоретичний, аніж практичний характер, що дуже ускладнює, а подекуди взагалі унеможливує їх практичну реалізацію. Зокрема, такими, що не мають однозначного трактування та відповідного нормативно-правового закріплення, треба вважати терміни «контролюючі органи», «інші державні органи, що провадять діяльність у сфері протидії кримінальним правопорушенням та запобігання загрозам економічній безпеці держави». Тож не зрозуміло, які саме суб'єкти мають бути залучені до відповідного оцінювання ризиків. По-третє, в ч. 3 аналізованої статті не уточнюється, хто саме, в якій формі, в які строки повинен затверджувати за результатами аналізу відповідні заходи для мінімізації та усунення ризиків у сфері економіки. Крім того, не уточнюються обов'язки щодо реалізації таких заходів, а також щодо здійснення контролю та нагляду за їх реалізацією. По-четверте, вважаємо науково необґрунтованим встановлення залежності між «ризиками у сфері економіки» та «діяльністю» певної групи суб'єктів. Річ у тім, що якість роботи певної групи правоохоронних органів у сфері захисту економіки – це хоч і важливий, однак далеко не єдиний критерій, за допомогою якого має визначатись реальний стан та перспективні напрями захисту економічної безпеки країни.

Висновки. Вище ми проаналізували лише найбільш явні недоліки та прогалини нормативно-правового регулювання повноважень БЕБ України, які можуть негативно вплинути на ефективність виконання покладених на нього завдань і функцій у сфері протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави. Наявність більшості з них можна пояснити тим, що БЕБ України – це принципово новий правоохоронний орган, діяльність якого ґрунтується на новітніх засадах захисту економічної безпеки демократичних держав із розвинутою ринковою економікою, а також враховує найбільш прогресивні методи протидії економічним злочинам. Звісно, після того, як БЕБ України запрацює «на повну потужність», виникатимуть й інші проблемні питання, які об'єктивно неможливо було передбачити завчасно. А тому якість нормативно-правового регулювання повноважень БЕБ України має визначатись не кількістю виявлених у ньому прогалин, недоліків та суперечностей, а оперативністю й повнотою їх усунення.

Список використаних джерел

1. Гуценко К. Ф., Ковалев М. А. Правоохранительные органы : учеб. для юрид. вузов и фак. 3-е изд., перераб. и доп. Москва : Зерцало, 1997. 368 с.
2. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28.01.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>
3. Положення про Бюро економічної безпеки України : постанова Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 № 1068. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1068-2021-%D0%BF#Text>.
4. Большой юридический словарь / авт.-сост.: Додонов В. Н. и др.; под ред. А. Я. Сухарева, В. Д. Зорькина, В. Е. Крутских. Москва : ИНФРА-М, 1998. 790 с.
5. Борденюк В. І. Деякі проблеми законодавчого визначення повноважень місцевого самоврядування в Україні. *Ідеологія державотворення в Україні: історія та сучасність* : матеріали науково-практ. конф. [Київ, 22–23 листопада, 1996 р.]. Київ, 1997. № 1. С. 118–129.
6. Битяк Ю. П., Гаращук В. М., Богуцький В. В. Адміністративне право України : підручник / за ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. Харків : Право. 2010. 624 с.
7. Юридична енциклопедія : в 6 т. / ред. кол.: Ю. С. Шемшученко (голова) та ін. Київ : Укр. енцикл., 1998–2004. Т. 1 : А–Г. 1998. 733 с. Т. 2 : Д–Й–К. 1998. 668 с. Т. 3. 789 с. Т. 5 : П–С. 2003. 736 с.
8. Погорілко В. Ф., Фрицький О. Ф., Корнієнко М. І. Муніципальне право України : підруч. ; за ред. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького, шеф-ред. В. С. Ковальський. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 592 с.
9. Русско-украинский словарь терминов по теории государства и права : учеб. пособие рук. авт. кол. Н. И. Панов. Харьков : УЮА, 1993. 165 с.
10. Организация управления общественным производством. Москва : Изд-во МГУ, 1984. 256 с.
11. Карпечкін П. Ф. Функції судів загальної юрисдикції: проблеми теорії та практики : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Київ : Інститут законодавства Верховної Ради України, 2005. 212 с.
12. Тихомиров Ю. А. Теория компетенции. Москва : Норма, 2002. 483 с.
13. Сergyoga S. G. Теоретично-правові та організаційні засади функціонування інституту президенства в Україні : монографія. Харків : Ксілон, 2001. 280 с.
14. Якимчук Н. Структура правового статусу розпорядників бюджетних коштів. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2010. № 1. С. 54–63.

Надійшла до редакції 14.12.2021

References

1. Gutsenko, K. F., Kovalyov, M. A. (1997) *Pravookhranitel'nyye organy* [Law enforcement agencies] : ucheb. dlya yurid. vuzov i fak. 3-e yzd., pererab. i dop. Moscow : Zertsalo, 368 p. [in Russ.].
2. Pro Byuro ekonomichnoyi bezpeky Ukrainy [On the Economic Security Bureau of Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 28.01.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>. [in Ukr.].
3. Polozhennya pro Byuro ekonomichnoyi bezpeky Ukrainy [Regulations on the Economic Security Bureau of Ukraine] : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 06.10.2021 № 1068. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1068-2021-%D0%BF#Text>. [in Ukr.].
4. Bol'shoy yurydychesky slovar' [Large legal dictionary] / avt.-sost.: Dodonov V. N. i dr.; pod red. A. Ya. Sukhareva, V. D. Zor'kina, V. E. Krutskikh. Moscow : INFRA-M, 1998. 790 p. [in Russ.].
5. Bordenyuk, V. I. (1997) Deyaki problemy zakonodavchoho vyznachennya povnovazhen' mistsevoho samovryaduvannya v Ukraini [Some problems of legislative definition of the powers of local self-government in Ukraine]. *Ideolohiya derzhavotvorennya v Ukraini: istoriya ta suchasnist'* : materialy naukovoprakt. konf. (m. Kyiv, 22–23 lystop. 1996 r.). Kyiv, № 1, pp. 118–129. [in Ukr.].
6. Bytyak, Yu. P., Harashchuk, V. M., Bohuts'kyy, V. V. (2010) *Administratyvne pravo Ukrainy* [Administrative law of Ukraine] : pidruchnyk / za red. Yu. P. Bytyaka, V. M. Harashchuka, V. V. Zuy. Kharkiv : Pravo. 624 p. [in Ukr.].
7. Yurydychna entsyklopediya [Legal Encyclopedia] : v 6 t. / red. kol.: Yu. S. Shemshuchenko (holova) ta in. Kyiv : Ukr. entsykl., 1998–2004. T. 1 : A–H. 1998. 733 s. T. 2 : D–Y–K. 1998. 668 p. T. 3. 789 s. T. 5 : P–S. 2003. 736 p. [in Ukr.].
8. Pohorilko, V. F., Fryts'kyy, O. F., Korniyenko, M. I. (2006) *Munitsypal'ne pravo Ukrainy* [Municipal law of Ukraine] : pidruch. ; za red. V. F. Pohorilka, O. F. Fryts'koho, shef-red. V. S. Koval's'kyy. Kyiv : Yurinkom Inter, 592 p. [in Ukr.].
9. Russko-ukrainskiy slovar' terminov po teorii gosudarstva i prava [Russian-Ukrainian dictionary of terms in the theory of state and law] : ucheb. posobiye ; ruk. avt. kol. N. I. Panov. Kharkiv : UYuA, 1993. 165 p. [in Russ.].
10. Orhanizatsiya upravleniya obshchestvennym proizvodstvom [Organization of management of social production]. Moscow : Izd-vo MGU, 1984. 256 p. [in Russ.].
11. Karpechkin, P. F. (2005) *Funktsiyi sudiv zahal'noyi yurysdyktsiyi: problemy teorii ta praktyky* [Functions of courts of general jurisdiction: problems of theory and practice] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.02 / Instytut zakonodavstva Verkhovnoyi Rady Ukrainy. Kyiv, 212 p. [in Ukr.].
12. Tikhomirov, Yu. A. (2002) *Teoriya kompetentsiyi* [Theory of competence]. Moscow : Norma., 483 p. [in Russ.].
13. Ser'ohina, S. H. (2001) *Teoretychno-pravovi ta orhanizatsiyni zasady funktsionuvannya instytutu prezidenstva v Ukraini* [Theoretical and legal and organizational principles of the Institute of Presidency in Ukraine] : monohrafiya. Kharkiv : Ksilon, 280 p. [in Ukr.].
14. Yakymchuk, N. (2010) *Struktura pravovoho statusu rozporядnykiv byudzhetnykh koshtiv* [The structure of the legal status of managers of budget funds]. *Visnyk Natsional'noyi akademiyi prokuratury Ukrainy*. № 1, pp. 54–63. [in Ukr.].

ABSTRACT

Oleksiy Drozd. Powers of the Economic Security Bureau of Ukraine: some problems of regulatory support. The essence and content of state powers of the Economic Security Bureau of Ukraine have been studied, various scientific approaches to determining their relationship with such legal categories as «powers» and «functions» are analyzed. The place of powers of the Economic Security Bureau of Ukraine in the structure of its administrative and legal status is determined. A detailed description of the structure of powers of the Economic Security Bureau of Ukraine has been provided, within which its rights and responsibilities in the field of public administration are singled out. The main features of state powers of the Economic Security Bureau of Ukraine are outlined, and their scientifically sound definition is formulated. The powers of the Economic Security Bureau of Ukraine, enshrined in Section II of the Law of Ukraine «On Economic Security Bureau of Ukraine», analyze their shortcomings, gaps, contradictions, and based on the analysis substantiate the most promising ways to eliminate them.

The author has analyzes only the most obvious shortcomings and gaps in the legal regulation of the powers of the Economic Security Bureau of Ukraine, which may negatively affect the effectiveness of its tasks and functions in the field of combating offenses that affect the functioning of the state economy. The presence of most of them can be explained by the fact that the Economic Security Bureau of Ukraine is a fundamentally new law enforcement agency, whose activities are based on the latest principles of protecting the economic security of democracies with developed market economies, and takes into account the most advanced methods of combating economic crime.

Keywords: administrative and legal status of the Economic Security Bureau of Ukraine, tasks of the Economic Security Bureau of Ukraine, competence of the Economic Security Bureau of Ukraine, responsibilities of the Economic Security Bureau of Ukraine, powers of the Economic Security Bureau of Ukraine, rights of the Economic Security Bureau of Ukraine, functions of the Economic Security Bureau of Ukraine.